

Basisschool Gerardus Majella

PESTPROTOCOL

1. Inhoud Inleiding
2. Begripsvorming
3. Structuur van het pestprotocol
4. Praktische uitwerking van het pestprotocol
5. Aanvulling pestprotocol cyberpesten
6. Bijlagen

5.1 Bijlage: Begeleiding van kinderen

5.2 Bijlage: Adviezen aan ouders

5.3 Bijlage: Stroomschema pestprotocol

5.4 Bijlage: Plan van aanpak

1. Inleiding

De meeste basisschoolleerlingen, ruim zestig procent, worden wel eens gepest. Een enkel keertje gepest worden, daar is overheen te komen. Onderzoek heeft echter uitgewezen dat 8% van de basisschoolleerlingen minstens één keer per week gepest worden. Dit zijn er minimaal twee per klas. Pesten gebeurt vooral op school. Bijna de helft van de gepeste kinderen vertelt het aan de leerkracht. Volgens de leerlingen grijpen de leerkrachten lang niet altijd in als er gepest wordt. De meeste kinderen vinden het vervelend om te merken dat andere kinderen worden gepest. Veertig procent van de kinderen probeert te helpen als een ander kind wordt gepest. Ongeveer even veel kinderen vinden dat ze eigenlijk iets zouden moeten doen, maar doen uiteindelijk toch niets. Veel kinderen vertellen thuis niet dat ze gepest worden. Ook op onze school kan het voorkomen dat kinderen gepest worden. Dit is een feit wat onder ogen gezien moet worden. Om de pestproblematiek te voorkomen, besteden we veel zorg aan sociale veiligheid. In de klas, in de gang, op het plein en zowel voor, tijdens als na schooltijd zijn we alert voor dit soort problemen. Met deze houding én met dit pestprotocol geven wij aan dat het pesten niet wordt toegestaan en dat wij de problematiek actief aanpakken.

2. Begripsvorming

Pesten

Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door één of meerdere individuen op een persoon, die niet in staat is zichzelf te verdedigen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Pesten heeft negatieve gevolgen voor het slachtoffer. Deze mag niet voor zichzelf opkomen noch zich verweren. Doet hij dit wel, kan dit voor de pester(-s) een reden zijn hem nog harder aan te pakken.

Plagen

Bij plagen is er sprake van incidenten. Een persoon zegt iets, een ander zegt iets terug en meestal is het dan afgelopen. Vaak is het een kwestie van elkaar voor de gek houden. De machtsverhouding is gelijk. Plager(-s) en geplaagde(-n) hebben een gelijke of bijna gelijke macht. Bij plagen loopt de geplaagde geen blijvende psychische en/of fysieke schade op en is in staat om zich te verweren. Naar aanleiding van de beschreven definities mag gesteld worden dat plagen (met in acht neming van fatsoensregels) kan, het is een deel van het sociale proces dat kinderen doormaken. Pesten daarentegen is ongewild gedrag. Het is niet toegestaan.

Voorbeelden van pesten kunnen zijn:

1. Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen,
2. Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot,
3. Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven,
4. Briefjes doorgeven,
5. Beledigen,
6. Opmerkingen maken over kleding,
7. Isoleren,
8. Buiten school opwachten,
9. Op weg naar huis achternarijden,
10. Naar het huis van het slachtoffer gaan,
11. Bezittingen afpakken,
12. Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer,
13. Fysiek geweld,
14. Schelden of bedreigen via Social Media=cyberpesten, zie aanvulling oppestprotocol

Het moet wel duidelijk zijn dat pesten een probleem is dat een oorzaak heeft. Ergens ligt de basis van het probleem. Deze oorzaak moet boven tafel komen, pas daarna kan er effectief gewerkt worden. Mogelijke oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt
- Een problematische thuissituatie

3. Structuur van het pestprotocol

Als achtergrond van dit protocol dient een visie op opvoeden en sociaal gedrag zoals dat is verwoord in de bijlage. Uiteraard dient dit protocol niet in iedere situatie strikt gevolgd te worden. Het fungeert als leidraad om te handelen, met de nadrukkelijke ruimte in situaties af te wijken en een eigen invulling te geven. Wanneer er zich een pestprobleem voordoet dan:

- Licht de leerkracht de schoolleider en het college in,
- Wordt vastgesteld wat de aard en de ernst van het pestprobleem is. Er zijn verschillende manieren (of mogelijke combinaties daarvan) waarop vervolgens gereageerd kan worden:
- De ouders van de pester en de gepeste worden ingelicht.
- Alle ouders worden ingelicht.

Er vinden gesprekken plaats met (een deel van) de kinderen in de klas. We verdelen het handelingsproces in 6 fasen:

1. Voorkomen
2. Onderzoeken en informeren
3. Gesprekken met betrokkenen en evt. Derden
4. Maken van een plan van aanpak
5. Uitvoeren van het plan van aanpak evalueren
6. Afronden en nazorg plegen.

N.B. Tijdens alle fasen blijft het informeren van de verschillende betrokkenen noodzakelijk!

4. Praktische uitwerking van het pestprotocol

Fase 1: Pestprobleem voorkomen.

Allereerst eraan werken om een pestprobleem te voorkomen. Nodig daarvoor is op de hoogte te zijn van wat er zich onder de kinderen afspeelt. Dat doen we op twee manieren. Regelmatig zijn er kringgesprekken met de kinderen en lessen in sociaal wenselijk gedrag. Als leidraad daarvoor wordt de regel gebruikt: "Wij storen elkaar niet!" Daarnaast blijven ook de individuele klassenregels gelden.

Fase 2: Onderzoeken en informeren.

Er is een melding gemaakt van een pestsituatie, deze kan van verschillende kanten komen: ouders, leerlingen en leerkrachten. Een melding dient te allen tijde serieus genomen te worden! In de eerste plaats dient onderzocht te worden of het werkelijk gaat om een pestprobleem. Er vinden gesprekken plaats door de leerkracht met de betrokken leerling(-en) en/of de ouders en eventueel andere leerkrachten. Eventueel kan ook een kringgesprek plaatsvinden in de betrokken klas.

Wanneer de conclusie is dat er sprake is van een pestprobleem informeert de betrokken leerkracht de specialist gedrag, de IB-er en de schoolleider. De schoolleider kan, indien noodzakelijk, het CvB in een vroeg stadium inlichten. Deze groep informeert zich door kennis te nemen van de feiten en ondersteunt de klassenleerkracht bij de voortgang. In het verdere verloop van de afhandeling van het pestprobleem blijft de klassenleerkracht de betrokken collega's telkens op de hoogte houden van het verloop. Binnen een teamoverleg kan een advies uitgebracht worden aan de leerkracht met betrekking tot het plan van aanpak.

Fase 3: Gesprekken met betrokkenen en evt. derden.

In deze fase doet de leerkracht onderzoek bij betrokkenen waarbij zo mogelijk alle elementen van het pestprobleem aan de orde komen. De gesprekken vinden dan ook plaats met de slachtoffers en de daders, hun ouders en medeklasgenoten. Eventueel andere betrokkenen worden ook bij deze gespreksronde betrokken. Tijdens deze fase wordt ook geprobeerd een beeld te vormen van de mogelijke hulp die geboden kan worden en die gewenst wordt. Aan alle betrokkenen wordt duidelijk te kennen gegeven dat alle communicatie via de leerkracht loopt. (Dit om te voorkomen dat er nieuwe communicatielijnen ontstaan tussen betrokkenen, die het proces uiteindelijk alleen maar vertroebelen en bemoeilijken.)

Fase 4: Het maken van een plan van aanpak.

In de derde fase wordt in kaart gebracht op welke wijze het pestprobleem wordt aangepakt. Er moet sprake zijn van een veranderingsproces ten aanzien van de ontstane situatie. Dit proces moet erop gericht zijn deze situatie te doorbreken. Hierbij kunnen verschillende trajecten doorlopen worden. In bijna alle situaties is het wenselijk de ouders te informeren over de situatie in de klas en de wijze waarop hiermee wordt omgegaan. In een aantal gevallen kan het noodzakelijk zijn dat de oudergroep nadrukkelijk betrokken wordt in het veranderingsproces. Voor nadere uitwerking verwijzen we naar het onderdeel: 'oudergroep', verderop in dit protocol.

In de lagere klassen kan een verhaal, dat pedagogisch is afgestemd op de problematiek, een goede manier zijn het probleem aan te pakken. Behalve dit verhaal kunnen gesprekjejes over onderdelen van

het thema gehouden worden. Van belang is dat de wijze waarop het pestprobleem moet worden aangepakt passend dient te zijn voor de leeftijdsgroep waarmee men te maken heeft. Zo zal in de hogere klassen het probleem gemakkelijker open benoemd kunnen worden dan in de lagere klassen. Tijdens het hele traject kan een 'logboek' (zie bijlage 4) worden bijgehouden waarin de leerkracht beschrijft hoe het gehele proces verloopt.

Fase 5: Uitwerken van het plan van aanpak.

Enkele suggesties bij het uitwerken van het plan van aanpak zijn:

1. Kringgesprekken met de klas
2. Inventariseren in de groep wie welke rol heeft: slachtoffer, dader, partijkiezer, meeloper, afzijdige.
3. Elk groepslid bewust maken van zijn eigen rol en goed stilstaan bij de verschillende gevoelens. (van de gepeste, de dader enz.)
4. Het aanstellen van bewakers van het proces.
5. Het afspreken van momenten waarop geëvalueerd wordt. In het begin dagelijks, daarna wekelijks en uiteindelijk een paar maal per jaar.
6. Het aanleren en bevorderen van positieve gevoelens en eigenschappen zoals, troosten, helpen, complimentjes geven en het afremmen van elkaar, daar waar dat nodig is.
7. Het creëren van een gezond leef - en leerklimaat en een positieve sfeer.

Voordat overgegaan kan worden naar de zesde fase is er een moment van evaluatie: "In hoeverre heeft het opgestelde plan van aanpak effect gehad?" Als er geconcludeerd mag worden dat het effect onbevredigend is moet er teruggedaan worden naar fase 3. Op zo'n moment moet er hulp van buitenaf worden ingeschakeld. Er kan gedacht worden aan het Onderwijscentrum van MOVARE, GGD, JenS. Tijdens de tweede loop van het traject kunnen strengere maatregelen genomen worden zoals:

- Het plaatsen van de pester in een andere groep binnen de school,
- Het plaatsen van de pester in een groep op een andere school. In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. Zie protocol Toelating, schorsing en verwijdering Onderwijsstichting MOVARE

Voordat overgegaan kan worden naar de zesde fase is er een moment van evaluatie: "In hoeverre heeft het opgestelde plan van aanpak effect gehad?" Als er geconcludeerd mag worden dat het effect onbevredigend is moet er teruggedaan worden naar fase 3. Op zo'n moment moet er hulp van buitenaf worden ingeschakeld. Er kan gedacht worden aan JenS, de GGD, onderwijscentrum MOVARE.

Fase 6: Afronden en nazorg plegen.

In deze fase kan wederom berichtgeving naar de oudergroep worden gedaan. Daarnaast kan het noodzakelijk zijn met de oudergroep afspraken te maken over de toekomst. Door het instellen van bijvoorbeeld een klassenuur, waar in een kringgesprek gesproken wordt over de gebeurtenissen in de afgelopen week, kan aan een vorm van nazorg gedaan worden. (Hoe gaat het nu met de kinderen? Waar zitten nog kleine knelpunten? Waar is de inbreng van de leerkracht nog noodzakelijk?) Het is op den duur mogelijk en wenselijk dat de leerlingen zich zo veilig gaan voelen dat zij hun gevoelens goed leren uiten. Deze fase sluit dan weer aan bij de eerste fase: Het voorkomen van een pestprobleem.

Aanvulling Pestprotocol:

Cyberpesten

Digitaal pesten is één van de verschillende vormen van pesten. Cyberpesten gebeurt vaak buiten de school. Het ruziën en pesten gaat op school door. Schoolresultaten lijden eronder. Er ontstaat een onveilig klimaat. Kinderen kunnen minder goed leren. En het pesten heeft effect op het schoolklimaat. Het is een groeiend probleem. Daarom is de aanvulling op het huidige pestprotocol van groot belang. Dit protocol stuurt aan op een integrale aanpak in samenwerking met de ouders. Er zijn verschillende vormen van cyberpesten: (anonieme) berichten versturen via MSM, SMS, Whatsapp,.. schelden, roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen, privégegevens op een site plaatsen, wachtwoorden stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping en het versturen van een email bom. Schrikbarend is te weten dat 20% van de leerlingen te maken heeft met cyberpesten. Niet al deze vormen zult je vinden op de basisschool maar toch is het van belang te weten waarin cyberpesten kan ontaarden. De effecten van cyberpesten kunnen erger zijn dan bij traditioneel pesten. Wanneer de leerkracht merkt, dat er door kinderen uit zijn/haar klas thuis gebruik gemaakt wordt van chatprogramma's als MSN, of er emailcontacten tussen leerlingen zijn, bespreekt de leerkracht/deskundige met de groep de voordelen én risico's hiervan. In de bovenbouwgroepen is dit in ieder geval aan de orde. Als school kiezen wij dus voor een preventieve aanpak. De leerlingen leveren ook aan het begin van de les hun telefoon in. Ze leggen hem in het daarvoor bestemde mandje.

Signalen betreffende cyberpesten nemen we altijd serieus. Wanneer de leerkracht signaleert, dat er sprake is van cyberpesten, volgt hij/zij onderstaand stappenplan:

1. Gesprek met de gepeste leerling en gesprek met de dader(s) Deze twee onderdelen vallen beiden onder de eerste stap. Ze dienen naast elkaar uitgevoerd te worden. Het is namelijk van belang dat er met zowel het slachtoffer als met de daders in gesprek gegaan wordt. Daarvoor dienen de dader(s) dus opgespoord te worden. Er moet worden afgewogen of de gesprekken afzonderlijk plaatsvinden of dat dit in een driegesprek (leerkracht, slachtoffer, dader) kan plaatsvinden. Hierbij worden duidelijke afspraken gemaakt over het vervolg. Gesprek met de gepeste leerling. Het is van belang dat de leerkracht:

- Deze leerling en diens klacht serieus neemt.
- De leerling zijn verhaal laat doen en daar de tijd voor neemt.
- Zich probeert in te leven in de leerling.
- Geen verwijten maakt. Dat maakt het onveilig voor de leerling, waardoor deze minder zal vertellen of zelfs helemaal niets meer zal vertellen.
- De leerling de tip geeft om de pester te blokkeren en/of te verwijderen wanneer het om digitaal pesten gaat.
- Door blijft vragen. Vooral wanneer het gaat om een gesprek met een leerling na het signaleren van digitaal pesten. De leerling zal niet snel vertellen dat hij/zij gepest wordt of zelf pest. Opsporen van de dader(s) Soms zal bekend zijn wie de pester is en soms niet.

Wanneer niet bekend is wie de pester is zal er getracht moeten worden om dit op te sporen. Dit kan gedaan worden door gesprekken te bewaren en uit te printen. In deze gesprekken kunnen aanwijzingen staan over wie de dader is: b.v. taalgebruik, spelfouten. De dader kan wellicht ook

worden gevonden door in de klas te praten over wat er is gebeurd. Tijdens het gesprek met de dader(s) is het van belang in te gaan op wat er gaande is:

- Door te vragen.
- Goed te luisteren naar de kant van het verhaal van deze leerling en dit serieus te nemen.
- Te wijzen op de mogelijke gevolgen voor de gepeste leerling.
- Duidelijk te maken dat de leerling zich schuldig maakt aan een ernstig feit en dat dit in sommige gevallen zelfs strafbaar is. Als het pesten op deze manier bespreekbaar wordt gemaakt, bestaat wel het gevaar dat het slachtoffer opnieuw door de pester(s) te grazen wordt genomen. Wij moeten er dus voor zorgen dat er een goed pestbeleid is en dat leerkrachten oog houden voor het pestgedrag. Wanneer er een goed pestbeleid is, wordt de kans op herhaling kleiner.

2. Ouders/verzorgers van de leerlingen op de hoogte stellen De leerkracht informeert zowel de ouders/verzorgers van de gepeste leerling als de ouders/verzorgers van de pester zo spoedig mogelijk over wat er speelt. Dat gebeurt bij voorkeur vóór het gesprek met de betrokken leerlingen. Denk hierbij aan het volgende:

- De leerkracht vraagt de ouders of zij de signalen herkennen. Wanneer zij niet weten wat de signalen zijn, kunt u hen hierover informatie geven.
- De leerkracht vertelt ouders/verzorgers dat het niet hun schuld is.
- De leerkracht informeert de ouders over de afspraken die met de leerlingen worden gemaakt. De leerkracht vertelt de ouders welke maatregelen zij kunnen nemen/wat zij kunnen doen.
- De leerkracht kan de ouders/verzorgers voor meer informatie verwijzen deskundige websites www.pestweb.nl.

De leerkrachten, de gedragspecialist, de IB-er en de directeur van onze school streven ernaar om (digitaal) pesten te stoppen, of liever nog, te voorkomen. Dit zal niet altijd lukken, omdat deze vorm van pestgedrag zich buiten school afspeelt. Toch vinden de leraren en de directeur het erg belangrijk om te doen wat in hun vermogen ligt. Immers, kinderen kunnen pas goed leren als ze zich veilig voelen.

Samenvatting mediaprotocol voor leerlingen van Onderwijsstichting MOVARE, waaronder basisschool Gerardus Majella valt.

1. Uitgangspunten

Kinderen maken gebruik van internet & e-maildiensten. De school heeft de verantwoordelijkheid om kinderen hier 'wegwijs' in te maken. Kinderen dienen zich tevens aan de afspraken te houden over internetgebruik of het versturen van e-mail/ chatberichten.

2. Afspraken

a. Kinderen gebruiken internet op school voornamelijk voor lesdoeleinden. Indien kinderen 'vrij' willen internetten, dient dit altijd in overleg met de leerkracht te gebeuren. Internet en e-mail op school is hoofdzakelijk bedoeld als ondersteuning van het leerproces.

b. Bij het bezoeken van internet wordt van de kinderen verwacht dat gemaakte afspraken nagekomen worden. Dit wil zeggen dat websites die geen verband houden met het leerproces, niet bezocht mogen worden zonder toestemming van de leerkracht.

Bij het bezoeken van internetpagina's/chatprogramma's of e-mail, wordt altijd in overleg met de leerkracht besloten of privacygevoelige informatie wordt gegeven (denk hierbij aan NAW-gegevens).

c. De school biedt kinderen tevens de mogelijkheid om verschillende zaken te printen. Het maken van een afdruk gebeurt altijd in overleg met de leerkracht.

d. Het is niet toegestaan om bestanden te downloaden en/of te installeren op een computer van school.

2.1 Schoolwebsite

Ouder(s) /verzorger(s) dienen toestemming te geven of gegevens van hun zoon/dochter op de schoolwebsite gepubliceerd mag worden. Deze toestemmingsverklaring wordt door de school bewaard en direct toegepast bij wel/geen akkoord.

2.2 E-mail:

Kinderen ontvangen een e-mailadres van school. Hiermee kunnen zij berichten versturen naar andere leerlingen. De inhoud van deze berichten moeten te maken hebben met het leerproces. Indien kinderen zich misdragen bij het versturen van e-mail heeft de leerkracht de mogelijkheid om de toegang tot e-mail te blokkeren.

2.3 Mobiele telefoons

Het gebruik van mobiele telefoons is op school niet toegestaan. Het is mogelijk om een mobiele telefoon te gebruiken bij onderwijsprojecten. Hiervoor zal de leerkracht aangeven dat dit is toegestaan.

5.1 Bijlage:

Begeleiding van de gepeste:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling laten inzien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld: je niet afzonderen.
- Het gepeste kind laten inzien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).

Het gepeste kind niet over beschermen, bijvoorbeeld: naar school brengen of “ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen”. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Begeleiding van de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten. (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses laten aanbieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Wij houden ons aan de regel: “Pesten is verboden in en om de school”; straffen als het kind wel pest, daarnaast belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de ‘stop-eerst-nadenkenhouding’ of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.

5.2 Bijlage:

Adviezen aan ouders

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(-s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

5.3 Bijlage:

Stroomschema

Fase 1

1. Voorkomen: positieve groepssfeer, goed en gestructureerd pedagogisch klimaat

Fase 2

2. Melding van pesten

Onderzoek door leraar -> sprake van pesten of plagen?

Fase 3

3. Bij pesten:

Leraar licht Gedragsspecialist, IB-er en directeur in (evt CvB)

Leraar licht ouders van gepeste kind en de pester in

Fase 4

4. De leraar maakt plan van aanpak en houdt de betrokkenen op de hoogte (gedragsspecialist, IB-er en directeur).

Fase 5

5. De leraar voert het Plan van aanpak uit en houdt de betrokkenen op de hoogte. (Gedragsspecialist, IB-er en directeur).

Fase 6

6. De leraar sluit het plan van aanpak af en houdt de betrokkenen op de hoogte. (Gedragsspecialist, IB-er en directeur).

Indien er geen positief effect is bereikt, terug naar fase 3.

5.4 Bijlage:

Naam gepeste(-n):

Naam pester(-s):

Melding probleem door:

Betrokkenen overleg:

Startdatum:

Einddatum:

Fase 3: gesprekken met betrokkenen en evt. derden

Beschrijf kort wat er in de gesprekken aan de orde is geweest én wie heeft deelgenomen aan de gesprekken. Zijn alle betrokkenen over deze stap geïnformeerd?

Fase 4: maken van een plan van aanpak. Beschrijf de te volgen werkwijze. Geef alle stappen aan. Zijn alle betrokkenen over deze stap geïnformeerd?

Fase 5: uitwerken van het plan van aanpak Wat is er werkelijk aan het probleem gedaan? Zijn alle betrokkenen over deze stap geïnformeerd?

Evaluatie Heeft het plan van aanpak voldoende effect gehad?

Indien "NEE" is geantwoord, Moet er terug gegaan worden naar Fase 3 én dient er een tweede plan van aanpak opgesteld te worden. Zijn alle betrokkenen over deze stap geïnformeerd?

Fase 6: afronden en nazorg plegen Beschrijf kort hoe deze fase gerealiseerd gaat worden. Zijn alle betrokkenen over deze stap geïnformeerd?

Gesprek met alle betrokkenen	FASE 3
Gespreksonderwerp	
Betrokkenen	
Zijn alle betrokkenen geïnformeerd?	

Plan van aanpak	FASE 4
Werkwijze	
Tijdspad	
Zijn alle betrokkenen geïnformeerd?	

Aanpak	FASE 5
Uitvoering	
Betrokkenen	
Zijn alle betrokkenen geïnformeerd?	

Evaluatie	FASE 6
Hoe richten we evaluatie en de zorg in?	
Betrokkenen	
Zijn alle betrokkenen geïnformeerd?	

